

ДО:
ПРОФ. ДФН ВЕСЕЛИН ПЕТРОВ
ДИРЕКТОР НА ИФС- БАН

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

от проф. дсн Людмила Иванчева

Секция „Социален контрол, отклонения и конфликти“

ОТНОСНО: *предявено искане за представяне на писмени обяснения, прикрепени с доказателства, по смисъла на чл. 193 ал. 1 от КТ, във връзка с чл. 187, ал. 8 от КТ*

УВАЖАЕМИ Г-Н ДИРЕКТОР,

Ще започна с първото обвинение, отправено във Ваше писмо № РД 16-191 от 30.07.2020 г., което според Вас се състои в следното:

„1. Уронване авторитета на работодателя Ви по основния трудов договор чрез:

1.1 разпространение на неверни твърдения за предишното и настоящото ръководство на Института по философия и социология при БАН (ИФС-БАН) в публичното интернет пространство на интернет страницата ... където е публикуван следния „документ“: ...“.

Като начало ще внеса едно важно уточнение: въпросният текст, оформен като обзорец преглед на случилото се в ИФС във връзка с един разгърнат във времето казус, не е публикуван в средство за масово осведомяване (обозначавано и като „масмедия“), а в ЛИЧНИЯ БЛОГ на проф. Божидар Ивков, което по презумпция се възприема от медийните специалисти като лично интернет пространство (макар и публично достъпно) за свободно споделяне на информация по усмотрение на автора – в тях той обикновено подбира статии по негов вкус или публикува собствени, изказвайки личното си мнение с цел не да се информира широката общественост за определена новина, а за да се предизвика интерес към темата и евентуално да се инициира дискусия с тесния кръг читатели. Т. нар. „блогосфера“ е именно това – свободна за споделяне зона, в която хората имат възможност да изразяват в нецензуриран вид собствените си виждания, разбира се, без да използват обидни квалификации. Така че Вашето обвинение за разпространени твърдения *„в публичното интернет пространство“* не е коректно от гледна точка на модерната теория на медиите,

доколкото там, както обясних по-горе, се подвизават множество електронни масмедии, специализирани списания, официални институционални сайтове и много други, които дават далеч по-голяма и най-важното – насочена към широка и разнородна аудитория публичност на публикуваните материали и които следват различни, по-строго разписани правила на публикуване.

По-нататък, въпросният обзорен по характер текст, наречен подигравателно и язвително от Вас „документ“, всъщност никъде не е посочен като такъв, така че дори този дребен „нюанс“ издава Вашата предубеденост и необективна оценка на дискутирания акт на публикуване.

А сега – по същество. Отправеното обвинение в „разпространение на неверни твърдения за предишното и настоящото ръководство на Института по философия и социология при БАН“ е формулирано абсолютно неадекватно и издава слабата Ви и уязвима в юридически смисъл позиция – т.е. желанието Ви не да раздавате справедливост, а по-скоро да НАЗИДАВАТЕ И СПЛАШВАТЕ (вероятно – по индиректен начин младите и донякъде зависими от решенията Ви колеги, които понякога се осмеляват да се противопоставят на подчертано авторитарния Ви стил на управление, вместо да изразяват само безпрекословно съгласие и подчинение; защото би следвало да Ви е пределно ясно, че двамата с проф. Божидар Ивков не сме от хората, податливи на „смиряване“ вследствие на заплахи за дисциплинарно наказание). Това мое твърдение произтича от факта, че се говори за **„разпространение на неверни твърдения“**, БЕЗ ТЕ ДА СА ЯСНО СПЕЦИФИЦИРАНИ и надлежно изброени. Така представено, обвинението „олеква“ и се „размива“ най-малкото поради наличието в нашия текст на МНОЖЕСТВО твърдения относно „*предишното и настоящото ръководство на Института*“. Кои точно от тях са „неверни“, г-н Директор?

Но както всъщност много добре знаете (тъй като тези проблеми са дискутирани многократно и открито сред институтската колегия, а и Вие самият сте били сезирани с мои докладни записки), абсолютно всички изнесени във въпросната публикация факти са истинни, като твърденията, за които липсват преки доказателства и се базират по-скоро на предположения, изрично са представени в „условна“ форма (с вмъкване на думи и изрази като „вероятно“, „смущаващ факт“ и пр.), което прави обвинението Ви напълно НЕСЪСТОЯТЕЛНО. И тъй като преобладаващото множество изложени факти са лесно проверими в надлежно цитираните нормативни документи и официални регистри, тук ще се спра само на някои от тях, чиято „безусловност“ не е очевидна.

Например твърдението, че известният като „джендъристики“ проект на Монова няма да бъде допуснат от МОН за изпълнение в рамките на образователната система у нас може да бъде открито на сайта:

<http://epicenter.bg/article/Obrazovatelnoto-ministerstvo-za-dzhendar-proekta-na-BAN--Nyama-da-poluchi-odobrenie/160559/2/0>

"Ако цитираният от Вас проект бъде одобрен от ЮНЕСКО за финансиране, той няма да получи одобрение да се използва в образователната система у нас", отговориха на Канал 3 от МОН".

А спирането на проекта от страна на ръководството на БАН в лицето на нейния зам. председател чл.-кор. Васил Николов е описано например на сайта:

<https://trud.bg/%D0%B1%D0%B0%D0%BD-%D1%81%D0%BF%D1%80%D1%8F-%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D1%8A%D1%80-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B0/>

„След публикация на “Труд” ръководството на Българска академия на науките (БАН) обяви, че спират джендър проекта озаглавен “Форум за джендър балансиран модел в училищата: Българският случай”. Разработката е на Института за изследване на обществата и знанието (ИИОЗ) и предвиждаше обучение на учители за това как да преодолеят проблема за неравенството между половете в духа на спорната Истанбулска конвенция.

Проектът, налагащ джендър-идеология, не е одобрен и няма да бъде одобрен от Академията. След проверка по случая стана ясно, че Институтът за изследване на обществата и знанието е разработил проекта си за конкурса на Националната комисия на ЮНЕСКО няколко месеца преди Конституционния съд (КС) да излезе с решение, че Истанбулската конвенция е противоконституционна”, посочи пред “Труд”, зам.-председателят на БАН акад. Васил Николов“.

За класирането на въпросния проект информацията се потвърждава от сайта:

https://m.offnews.bg/news/Obshtestvo_4/Dishajte-spokojno-Dzhendarat-niama-davleze-v-balgarskite-uchilishta_685579.html

"От министерството изразяват и категорична позиция: ... Всеки член на Бюрото на Националната комисия за ЮНЕСКО направи своя класация на проектите от 1 до 7. В крайното класиране проектът „Форум за джендър балансиран образователен модел в училище” заема шесто място от седем възможни“.

Благосклонното изказване на акад. Ревалски по отношение на същия проект може да се проследи на сайта:

<https://btvnovinite.bg/predavania/predsedateljat-na-ban-mozhe-chast-ot-nimh-datide-kam-pravitelstvoto-no-ne-celijat.html>

„Действително въпросът е преекспониран. Става дума за проект, в който се говори за равенство между мъжете и жените. Това, че на английски се използва термина „джендър“, това според мене е притеснило хората. Съвсем наскоро имаше решение на Конституционния съд по съвсем друг казус, по Истанбулската конвенция.... Тези колеги се чувстват, естествено, оцетени“.

Клеветническото изказване на М. Монова относно бруталното отношение към мигрантите и „уговорките“ на нашия премиер с турския президент Ердоган е на сайта: https://www.liberation.fr/planete/2020/03/10/pourquoi-les-migrants-bloques-a-la-frontiere-grecque-evitent-la-bulgarie_1781159?fbclid=IwAR23_NKNZFymCDEmMxuKpNH30CGirH_-gofND3x-CKxTr1aiRiav0C6PCcQ

Ще се спра и на остро оспорваната от Вас липса на възможност за назначение на асистенти за 3-годишен период. Вашите аргументи са свързани с получено становище на зам. министъра от МОН Петър Николов (който по образование е политолог, с докторат по история, при това не отговаря за ресор „Наука“, а за ресор „Висше образование“). От въпросното становище става ясно, че г-н Николов НЕ ПОЗНАВА нормативната уредба на БАН (която е релевантна към нашия случай), или най-малкото не я цитира, като вместо това се позовава на Закона за висше образование, където е предвидена възможност за назначаване на асистенти за срок до 5 години. На това именно становище се „опира“ и акад. Ревалски в отговор на наша Докладна записка, без изобщо да коментира разпоредбите на съответния Правилник на БАН, което е повече от странно. Както се вижда обаче, тези обстоятелства ПО НИКАКЪВ НАЧИН не отменят ясно формулирания текст в споменатия Правилник, който изрично изисква асистенти, преминали през докторантура, да се назначават за срок не по-дълъг от 2 години.

По-нататък, Вие отправяте следното обвинение:

„1.2 нелоялно отношение към работодателя, незачитане на доброто му име и zlepоставяне пред трети лица на научната организация, в която работите, изразени чрез разпространение на твърдения „че в БАН, стига да имате достатъчно „връзки“, можете да станете научен работник дори и със средно образование. Винаги ще се намери „коhorta“ от високопоставени учени, която да замаже „гафа“ (т.е. нарушаването на Закона), ако той стане публично достояние“.

Ще започна своя коментар с това, че твърдението, което цитирате, не е клеветническо (за да може да се говори за „zlepоставяне“) , а отговаря напълно на действителността – въпросната Миладина Монова, освен че няма узаконена у нас диплома за магистър, не притежава и такава за по-ниската образователна степен „бакалавър“ (която според качената на сайта на ИФС нейна биографична справка също е получена в чужбина), а това еднозначно означава, че тя е назначена на академична длъжност, БЕЗ ДА ПРИТЕЖАВА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ СПОРЕД БЪЛГАРСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО! Това е лесно проверимо в съответния регистър на НАЦИД.

Относно склонността към „замазване на гаfoве“: Например в случая с публичното оповестяване на фактите около Монова пред цялата институтска колегия Вие, г-н

Директор, веднага разпоредихте изготвянето на „становище“ от страна на юридическия съветник и сам в обръщението към колегията многократно и по различни поводи „громите“ изнеслите неудобната информация колеги с неаргументирани обвинения в клевета и изопачаване на фактите (това е документирано в електронните преписки във връзка с разпределението на средствата по К1 и К2 и при избора на представители в ОС на БАН); както беше споменато по-горе, бившият директор проф. Румяна Стоилова бойко защитаваше станалия известен като „джендърстки“ проект на Монова пред масмедията; ръководителят на секция „Общество на знанието: наука, образование и иновации“ проф. Светла Колева на два пъти гневно реагира на опитите за изобличаване на законовите нарушения около М. Монова, и пр.

В случая освен това изобщо не може да се отправят квалификации като *„нелоялно отношение към работодателя“* и *„незачитане на доброто му име и злепоставяне пред трети лица на научната организация“*, щом като, както беше изтъкнато, текстът се базира на безусловни ИСТИНИ, отнасящи се до действително извършени ЗАКОНОНАРУШЕНИЯ, които според никакъв морален кодекс не бива да бъдат ПРИКРИВАНИ.

И последното Ви обвинение:

„2. Нарушаване на разпоредбите на чл. 4, т. 4, 6 и 8, чл. 5, б. „в“, чл. 10- и чл. 24 във връзка с § 1 от ПЗР на Етичния кодекс на служителите в БАН“

Тук няма да коментирам произволните Ви тълкувания за нарушаване на членове от въпросния документ – както стана ясно вече, Вие си позволявате да вменявате вина за нарушения, които всъщност не са извършени. Ще обърна обаче внимание върху един факт от юридическо естество, който явно Ви е убягнал. Според § 8 от ПЗР *„Въз основа на настоящия кодекс всяко самостоятелно звено от системата на Българската академия на науките може да разработи и въведе приложим за неговите служители етичен кодекс“*. Точно такъв е случаят с Института по философия и социология – той е разработил и приел свой Етичен кодекс, както и Правилник за приложението му, които в случая са меродавни за служителите на института. Тук ще цитирам важни постановки от въпросния кодекс:

„Глава втора

ФУНКЦИИ И ПРАВОМОЩИЯ

1. Целта на Етическата комисия е контрола върху спазването на правилата и принципите в дейността на учените, докторантите, научно-помощния и административния състав, заложен в настоящия кодекс.

Глава трета

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА САНКЦИИ

2. Ако при проучването и изслушванията етическата комисия констатира, че е извършено нарушение на правила утвърдени в този кодекс, тя следва да уведоми

писмено засегнатите страни и да изготви препоръчителен доклад до ръководството на Института. Докладът може да предлага следните мерки:

2.1. Формално предупреждение.

2.2. Мотивирано предложение за публично изявление на Института като порицание на извършеното нарушение.

2.3. Информирание на Общото събрание и Научния съвет за случаите на нарушения по смисъла на този кодекс.

2.4. Мотивирано предложение до Ръководството на Института **за налагане на административни санкции**, според съществуващото законодателство и нормативната уредба на Института.

3. Комисията изисква писмен отговор от ръководството на Института относно изпълнението на препоръчаните от нея санкции“.

Тоест, в ИФС има действаща Етическа комисия, избирана за мандат от 4 години от Общото събрание на учените, която ИМА ПРАВОМОЩИЯТА ДА ПРЕЦЕНЯВА ДАЛИ ИМА ИЛИ НЯМА НАРУШЕНИЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС от страна на служители на института и евентуално да сезира за решението си Вас в качеството Ви на директор, а след това Вие можете да наложите съответната дисциплинарна санкция. Това е направено именно поради презумпцията, че един директор не може САМ да прецени наличността (или липсата) на нарушения от етическо естество.

В ОБОБЩЕНИЕ:

- За „Уронване авторитета на работодателя“ и за „уронване на доброто му име“ не може да се говори, доколкото са изнесени само НЕОПРОВЕРЖИМИ ФАКТИ, като и дума не може да става за неверни и клеветнически твърдения; например това, че проектът на Монова беше стопиран от самия министър на образованието и науката, конкурсът ѝ за главен асистент беше провален, а в регистрите на НАЦИД не съществува вписване за узаконена нейна диплома за магистър, по недвусмислен начин потвърждава истинността на изложените от нас факти (личното мнение на зам. министър, отговарящ за ресор „Висше образование“, или на председател на БАН без изрична юридическа обосновка не могат да се считат за обстоятелства, оборващи изнесената от нас фактическа информация);
- Изнасянето на информация в личния блог на проф. Ивков е по причина на това, че буквално ИЗЧЕРПАХМЕ ВСИЧКИ ВЪТРЕШНО- И ВЪНШНО-ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ВЪЗМОЖНОСТИ за търсене на реакция по изтъкнатите закононарушения – тоест,

самият работодател в случая грубо е нарушил правилата за взаимно доверие и етично поведение.

- Изнасянето на факти за определени длъжностни лица в съответната институция, самите те нарушили закона или непредприели мерки за отстраняването на нарушения на закона, НЕ МОЖЕ ДА СЕ ХАРАКТЕРИЗИРА КАТО УРОНВАНЕ НА ПРЕСТИЖА НА САМАТА ИНСТИТУЦИЯ.
- Огласяването на факти за закононарушения не само, че не е „*злоупотреба с доверието и уронване на доброто име на институцията*“, а напротив – това е СВИДЕТЕЛСТВО ЗА БУДНА ГРАЖДАНСКА СЪВЕСТ и активност в борбата със закононарушенията.
- Във визирания случай очевидно липсва какъвто и да било ЛИЧЕН ИНТЕРЕС от оповестяването на информация за споменатите закононарушения.
- Именно системното „газене“ на закона в подопечния Ви институт – ИФС (документирано с множество решения в противоречие със съответната нормативна уредба и предшестващите ги бурни дебати в колегията, в които аз и проф. Божидар Ивков винаги сме били активни участници – например по отношение неправомерното „отнемане“ на половината от полагаемата се сума за допълнително стимулиране на учените от бюджетния компонент К2, в грубо противоречие с изричната разпоредба на Общото събрание на БАН; нарушената в много отношения процедура при избора на представители в ОС на БАН; съвсем „пресния“ случай с неизбирането на доц. Андрей Лешков за зав. секция „Култура, естетика, ценности“ въпреки, че той е единственият хабилитиран колега там, и др.) Е РЕАЛНАТА ПРИЧИНА ЗА ТЪРСЕНЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ НАЧИНИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА и това в никакъв случай не е нещо, което подлежи на санкциониране като дисциплинарно нарушение!
- Кодексът на труда, чиито членове Вие цитирате, има предвид всякакъв вид институции и работодатели. Когато става дума за частна компания, изнасянето на изобличаващи факти в публичното пространство наистина може да доведе до загуба на клиенти и срив в конкурентоспособността, ето защо там подобна постъпка заслужено би се санкционирала строго. Още повече, че финансовите ресурси, с които се разпорежда работодателят, обикновено са частна собственост и съответни нарушения например по отношение на финансовата дисциплина биха оказали негативен ефект само върху просперитета на самата компания. БАН обаче е ПУБЛИЧНА ИНСТИТУЦИЯ, при това – най-старата у нас и с огромно значение за българската държава и общество. Тя ПО ЗАКОН е длъжна да се отчита пред тях, а обществеността, която с данъците си финансира

дейността на Академията и на нейните институти в частност, е пряко заинтересована да знае истинското състояние на нещата там – както по отношение на постиженията и заслугите, така и относно опущенията и проблемите. По принцип, имидж се гради с ефективна работа, обществено полезни изследователски дейности и продукти, както и със стриктно спазване на законовите и нормативни разпоредби, а не със задкулиското им погазване, „замитане под килима“ и укриване от обществеността.

Искрено се надявам на Вашата трезва и обективна преценка на така изложение оневиняващи ни обстоятелства. Дължа обаче да Ви предупредя, че ако въпреки всичко си позволите да ни наложите (на мен и на проф. Ивков) каквото и да било дисциплинарно наказание, ние ще атакуваме решението Ви в съда и ще го направим, защото смятаме, че постъпката, за която си позволявате да ни обвинявате, е ДОСТОЙНА и несвързана с лично облагодетелстване, а е изцяло в интерес на ИФС и на цялата Академия, доколкото нашият материал целеше да допринесе по някакъв начин за постигане именно на ЗАКОННОСТ – нищо повече или по-малко.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Докладна записка във връзка с непредставено проектно предложение;
2. Докладна записка във връзка с липса на узаконена диплома за „доктор“;
3. Становище на административния директор на ИФС;
4. Писмо от зам. министър Петър Николов;
5. Докладна записка до МОН;
6. Отговор от МОН;
7. Докладна записка до ръководството на БАН;
8. Отговор на акад. Ревалски

03. 08. 2020 г.

Подпис:

/проф. дсн Л. Иванчева/